

**Protokols Nr. 11**

- 1. EK politikas dokumenti par ES tiesību aktu projektiem**
- 2. Kompetenču sadalījuma par Eiropas Savienības Padomes darba grupām apstiprināšana** (saskaņots elektroniski 17.11.2020.)
- 3. Ar COVID-19 saistītās ES iniciatīvas un vadlīnijas**
  - 3.1. 11.11.2020. un 18.11.2020. publicētās EK pakotnes
    - 3.1.1. *Eiropas veselības savienības veidošana;*
    - 3.1.2. *Rekomendācijas par ātro antigēnu testu izmantošanu.*
- 4. Padomes novembrī**
- 5. Dažādi**

**Sēdi vada:** A. Kurme, Ārlietu ministrijas Valsts sekretāra vietniece Eiropas lietās.

**Sēdes locekļi:**

A. Ozola, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija  
E. Stanga, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija  
L. Stauvere, Ekonomikas ministrija  
E. Šimiņa-Neverovska, Satiksmes ministrija  
E. Nagle, Satiksmes ministrija  
D. Giluce, Aizsardzības ministrija  
S. Catlaka, Kultūras ministrija  
I. Tāre, Labklājības ministrija  
A. Esenberga, Finanšu ministrija  
G. Jakovele, Finanšu ministrija  
I. Irbe, Finanšu ministrija  
I. Blauberga, Finanšu ministrija  
A. Valaine-Elsone, Iekšlietu ministrija,  
D. Deinate, Izglītības un zinātnes ministrija  
K. Pommere, Tieslietu ministrija  
L. Jenča, Tieslietu ministrija  
I. Baļčūne, Zemkopības ministrija  
L. Timša, Veselības ministrija  
I. Allika, Latvijas Banka

**Klātesošie:**

Ārlietu ministrija: M. Klīve, A. Stīpniece-Pundore, A. Čākure, J. Kevišs-Petuško, A. Butāne, R. Brusbārdis, R. Fedosejevs, Z. Pommere, K. Lūks, M. Maksims.

Citas institūcijas: L. Līce-Līcīte, Ministru prezidenta birojs; I. Dēze, Saeimas Eiropas lietu komisija; Ģirts Ostrovskis, Saeimas nozares padomnieks Latvijas Republikas pastāvīgajā pārstāvniecībā Eiropas Savienībā; I. Stepiņa, Latvijas Darba devēju konfederācija; M. M. Lūse, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome; S. Kalnača, Pārresoru koordinācijas centrs; E. Kresse, Latvijas Pašvaldību savienība

**1. EK politikas dokumenti par ES tiesību aktu projektiem**

Ziņo: ĀM/ A. Kurme

**1.1. Sistēmā ESVIS-L saskaņoto COM tabulu apstiprināšana (40.- 43. nedēļas)**

40. nedēļas COM tabula (28.09.2020.-04.10.2020.) saskaņota ESVIS 23.10.2020.

41. nedēļas COM tabula (05.10.2020.-11.10.2020.) saskaņota ESVIS 30.10.2020.

42. nedēļas COM tabula (12.10.2020.-18.10.2020.) saskaņota ESVIS 06.11.2020.  
43. nedēļas COM tabula (19.10.2020.-25.10.2020.) saskaņota ESVIS 13.11.2020.

Nolemj: Apstiprināt sistēmā ESVIS-L saskaņotās COM tabulas par 40.-43. nedēļām.

## **2. Kompetenču sadalījuma par Eiropas Savienības Padomes darba grupām apstiprināšana**

Ziņo: ĀM/ A. Kurme

Ministrijām iebildumu nav, saskaņots elektroniski 17.11.2020.

Nolemj: Apstiprināt Kompetenču sadalījumu par Eiropas Savienības Padomes darba grupām.

## **3. Ar COVID-19 saistītās ES iniciatīvas un vadlīnijas**

Ziņo: VM/ L. Timša

### **3.1. 11.11.2020. un 18.11.2020. publicētās EK pakotnes**

#### **3.1.1. Eiropas veselības savienības veidošana**

Eiropas Komisija (EK) publicējusi paziņojumu par Eiropas veselības savienības veidošanu. Ņemot vērā COVID-19 pandēmiju, paziņojumā ir konkrēti priekšlikumi kā stiprināt tādas ES veselības institūcijas, kā ECDC (*European Centre for Disease Prevention and Control*), EMA (*European Medicines Agency*), stiprināt pārrobežu krīžu reaģēšanas mehānismus. Plānotās izmaiņas saistībā ar ECDC – vienota kontaktu izsekošanas sistēma, vienota platforma ECDC vakcīnu efektivitātes novērtēšanai. EMA plānotas papildus struktūras klīniskajiem pētījumiem. Idejas par regulārāku gatavības plānu izstrādi, tāpat nepieciešams stiprināt veselības drošības komiteju, spēt laikus reaģēt un izsludināt pandēmiju neatkarīgi no PVO (Pasaules veselības organizācija). Plānots veidot jaunas institūcijas ātrākai reaģēšanai, pētījumu pārvaldei. Kopumā raugāties uz veselības pakotni pozitīvi, jo virkne jautājumu neatrisināti, svarīgi izvērtēt un sekot līdzi, vai netiek skartas nacionālās interese, piemēram, gatavības plānu sagatavošana.

#### **3.1.2. Rekomendācijas par ātro antigēnu testu izmantošanu**

EK vispārīgas Rekomendācijas ātro antigēnu testu (Rapid Antigen Tests – RAT) izmantošanai un ECDC vadlīnijas, kas tehniskākā līmenī sniedz vadlīnijas dalībvalstīm par RAT izmantošanu un piemērošanu specifiskos gadījumos; kritērijiem RAT atlasei, nepieciešamās kapacitātes un resursu nodrošināšanu, kā arī validāciju un savstarpējo testu atzīšanu. Abos dokumentos tiek noteikti galvenie kritēriji testu kvalitātes vērtēšanai. RAT nebūtu izmantojami ceļošanas gadījumā, norādītas situācijas, kuros gadījumos izmantojami.

RAT plānots iegādāties LV arī ES kopīgā iepirkuma ietvaros. VM strādā pie RAT testēšanas stratēģijas.

Nolemj: pieņemt zināšanai VM sniegto informāciju.

## **4. Padomes novembrī**

### **4.1. 09.11. Ārlietu padomes neformālā sanāksme kopējās tirdzniecības politikas jautājumos**

Ziņo: ĀM/ K. Lūks

Sanāksmē tika apspriestas tirdzniecības attiecības ar ASV. Ieilgušais aviobūves nozares strīds joprojām ir galvenais izaicinājums, tomēr ES ir apņēmusies panākt risinājumu sarunu ceļā. EK informēja, ka atjaunoto ES Tirdzniecības politikas stratēģiju plānots publicēt 2021. gada sākumā. Pārskata galvenais elements būs atvērtas stratēģiskās autonomijas koncepts un PTO reformas virzīšana. Ministri uzsvēra, ka ES jāuzņemas vadošā loma PTO reformas procesā, pielāgojot organizāciju nākotnes tirdzniecības politikas vajadzībām. ES-Ķīnas Visaptverošā

ieguldījumu nolīguma jautājumā, delegācijas tika informētas, ka, iespējams, vēl šī gada ietvaros izdosies noslēgt sarunas.

#### **4.2. 23.11. Ārlietu padomes neformālā videokonference attīstības sadarbības jautājumos**

Ziņo: ĀM/ M. Maksims

Darba kārtībā jautājumi par dzimumu līdztiesību attīstības sadarbības kontekstā; parādu ilgtspēja un parādu atvieglojumi ES partnervalstīm cīņai ar COVID-19 pandēmijas izraisītajām sociālekonomiskajām sekām. AOB sadaļā EK informēja par aktuālo situāciju sarunās par Kaimiņattiecību, attīstības un starptautiskās sadarbības instrumentu (NDICI) un Partnerattiecību nolīgumu starp ES un Āfrikas, Karību un Klusā okeāna (ĀKK) valstu grupu (post-Kotonū). Papildus Zviedrijas ministrs informēja par aktualitātēm attīstības sadarbībā Tanzānijā un Spānijas ministrs prezentēja priekšlikumu par Globālu atjaunošanās samitu 2021. gada septembrī.

#### **4.3. 17.11. Vispārējo lietu padome**

Ziņo: A. Stīpniece-Pundore

Vācijas prezidentūra informēja par panākto progresu sarunās ar Eiropas Parlamentu par ES daudzgadu budžetu un Atveseļošanas instrumentu. Diskusijas par 10. un 11. decembra Eiropadomes darba kārtības projektu: COVID- 19, klimata pārmaiņas, tirdzniecība, drošības un ārējo attiecību jautājumi (Turcija). Ikgadējais dialogs par tiesiskumu – tiesiskuma situācija piecās dalībvalstīs (Beļģija, Bulgārija, Čehija, Dānija un Igaunija). Vairums DV atbalstīja šādu pieeju dialogam par tiesiskumu. DV puda nožēlu par ES paplašināšanās sarunu uzsākšanas ar Ziemeļmaķedoniju un Albāniju kavēšanos. Komisijas darba programma 2021. gadam – kaut arī darba plāns jāpielāgo COVID-19 pandēmijas apstākļiem, joprojām jāturpina darbs pie aktuāliem jautājumiem: digitalizācija, enerģētika, brīvas pārvietošanās ES nodrošināšana u.c. EK prezentēs atsevišķu stratēģiju, pievēršot uzmanību DV antisemitisma novēršanas politiku stiprināšanai.

#### **4.4. 19.11. Eiropadome**

Ziņo: MP birojs/ L. Līce-Līcīte

Izsakās: ĀM/ A. Kurme, SELK/ I. Dēze, VARAM/ A. Vanaga, LDDK/ I. Stepīņa, ĀM/ M. Klīve, SM/ E. Šimiņa-Neverovska

Līderu diskusija lielākoties bija veltīta COVID-19. FR un AT informēja par teroraktiem. Kopīga DV deklarācija paredz DV ciešāku sadarbību terorisma apkarošanā. Līderi īsi pievērsās ES daudzgadu budžeta un Atveseļošanas instrumenta pakotnes virzībai. PL un HU nepiekrīt tiesiskuma regulai, taču Vācijas kanclere izteica gatavību kopīgi turpināt darbu. U. Fon der Leiena sniedza informāciju par situāciju ar vakcīnām. Prezentēja EK Rekomendācijas ātro antigēnu testu (Rapid Antigen Tests – RAT) izmantošanai. Līderi diskutēja par RAT izmantošanu un to rezultātu atzīšanu visā ES un sagatavošanās darbiem vakcīnu nodrošināšanai. Notiek saziņa ar vakcīnu ražotājiem (loģistika ir sarežģīts jautājums daudzām DV). Skepse par vakcīnu lietderību pieaug, jādodomā par pakāpenisku ierobežojumu atcelšanu, vajadzīga kopīga koordinēšana, lai izvairītos no saslīmstības saasinājuma pēc Ziemassvētkiem un atvaļinājumu sezonas. Līderi dalījās ar informāciju par situāciju savās valstīs, kur tā atšķirīga. Nākamā diskusija par COVID-19 plānota Eiropadomē 10.– 11. decembrī. Būs jāvienojas par klimata mērķiem 2030. gadam. Plānota diskusija par ES aizsardzības politiku.

VARAM: Eiropadomē 10.– 11. decembrī plānots vienoties par klimata mērķiem 2030. gadam un citiem nozīmīgiem elementiem, taču par vairākiem instrumentiem nav noformulēta LV nostāja. Gatavojoties tam, ka Eiropadomē diskusijas varētu izvērsties detalizētas, nepieciešams

definēt skaidrāk LV virzienu. 13.11.2020. VARAM jau notikušas augsta līmeņa konsultācijas ar EK. VARAM aicina SM, EM, ZM un FM sniegt ieguldījumu.

L. Līce-Līcīte: Lai arī decembrī vēl nav gaidāma vienošanās par detaļām, EK jau šobrīd vēlas redzēt valstu vadlīnijas nākamā gada priekšlikumiem, tāpēc jau decembrī tiek sagaidīts, ka līderi spēs tādas iezīmēt.

LDDK: Aicina ministrijas iesaistīt ražojošās nozares pārstāvošās organizācijas konsultācijās pozīciju izstrādes laikā. Nozares regulāri sniedz komentārus, kas ne vienmēr tiek ņemti vērā nacionālajā pozīcijā. Nesen sniegti komentāri VARAM par pozīciju par Eiropas Komisijas paziņojumu "Eiropas 2030.gada klimata politikas ieceru kāpināšana. Investīcijas klimatneitrālā nākotnē iedzīvotāju labā". Būtiski nodrošināt nacionālo starpinstitucionālo sadarbību. Svarīgi, lai LV ražotāju konkurētspēja tiktu saglabāta arī Eiropas mērogā, ņemot vērā kapitāla pieejamības atšķirību dažādās ES dalībvalstīs. Sadarbība ar nozarēm jāpilnveido, aicina ņemt vērā nozaru sniegtos komentārus jautājumos, kas skar klimata politiku un Latvijas nostāju. ĀM aicina ministrijas ņemt vērā sociālo partneru ieteikumus.

SM jautā, kāds būs kopējais iesaistīto ministriju viedokļu apmaiņas process un termiņi, vienojoties par LV nostāju klimata mērķiem 2030. gadam?

ĀM: šobrīd būtiski identificēt problēmjautājumus un kādas varētu būt LV sarkanās līnijas ES tvērumā.

VARAM: Esam identificējuši lielos jautājumu blokus, izsūtīsim iesaistītajām ministrijām (SM, EM un ZM). VARAM organizēs atsevišķu sanāksmi.

ĀM 10.– 11. decembra Eiropadomes pozīciju virzīsim uz MK 8.12. un 9.12. uz SELK.

I. Dēze: Tā kā pārsvarā ministru padomes notiek video formātā, un, lai arī formāli lēmumi netiek pieņemti, sanāksmēs izskan dalībvalstu viedoklis, tāpēc ministrijām nepieciešams sniegt informāciju SELK tāpat kā par formālām padomēm, tādā veidā nodrošinot kārtības rullī noteikto saistību izpildi.

ĀM aicina ministrijas regulāri ziņot SELK par padomēm, informējot deputātus par notikumu attīstību. Pat ja formāls lēmums nav pieņemts, ir daudz jaunu rekomendāciju un dokumentu.

Nolemj: pieņemt zināšanai ministriju sniegto informāciju. Ministrijām informēt SELK par visām ministru padomēm. VARAM organizēt sanāksmi, gatavojoties decembra Eiropadomē skatāmajam klimata jautājumam.

## 5. Dažādi

### 5.1. Par Latvijas kontaktpunkta terorismā cietušajiem noteikšanu.

Ziņo: TM/ K. Pommere

TM informē, ka oktobra sanāksmē netika panākta vienošanās par atbildīgo iestādi par Latvijas kontaktpunkta terorismā cietušajiem. TM virzīs jautājumu izskatīšanai VSS. Pārējās iesaistītās ministrijas (VM, IEM, ĀM) ir informētas.

### 5.2. Atbildība par EK publicēto LGBTIQ Stratēģiju 2020.-2025. gadam – paziņojums COM(2020)0698

Ziņo: ĀM/ A. Kurme

Izsakās: KM/ S. Catlaka, LM/ I. Tāre, ĀM/ R. Brusbārdis, TM/ K. Pommere

ĀM informē, ka nav panākta vienošanās par atbildīgās iestādes noteikšanu šai Stratēģijai. Lai arī Stratēģija ir horizontāla un skar daudzas nozares, nepieciešams noteikt vienu atbildīgo institūciju. ĀM uzskata, ka lielākā daļa kompetenču piekrīt LM, kā piemēram, sociālās iekļaušanas politikas īstenošana, ģimenes tiesības u.c. Vienlaikus arī TM, IEM, pat VARAM, arī KM kompetences. Savukārt ĀM atbildībā ir jautājuma starptautiskie aspekti.

KM apstiprina, ka var būt līdzatbildīgā ministrija kopā ar IZM jautājumos par kultūru un izglītību atbilstošajās sadaļās kā 1.3. "Nevienlīdzības apkarošana izglītības, veselības, kultūras jomā un sportā".

LM: Piekrīt līdzatbildības statusam. Norāda, ka nepiekrīt ĀM ekspertu viedoklim par stratēģijas saturu un, ka 90% stratēģijā skatīto jautājumu neietilpst LM kompetencē, bet gan attiecas uz tiesisko aizsardzību, diskriminācijas izskaušanu izglītībā, veselībā, kultūras un sporta jomā, arī starptautiskā aizsardzība. Uzskata, ka par stratēģiju ir līdzatbildīgas gandrīz visas ministrijas. LM neuzņemas atbildību, norāda, ka LM kompetences jautājums par nediskrimināciju darba vietās pēc seksuālās orientācijas jau ir iekļauts Darba likumā pirms daudziem gadiem. LM uzskata, ka par jautājumu nepieciešama politiska vienošanās.

ĀM norāda, ka šis ir horizontāla jautājuma priekšlikums, nesaredz nepieciešamību pēc politiskas vienošanās. ĀM nevar būt atbildīgā ministrija par šo jautājumu, jo ĀM nevar atbildēt par sagaidāmo virkni likumdošanas iniciatīvu nacionāli.

TM: Svarīgi noteikt atbildīgo. Tā kā TM atbildīga par direktīvu ieviešanu, ja par šo jautājumu tāda būs, kompetencēm jābūt noteiktām. Šādi jautājumi parādīsies dienas kārtībā, tāpēc jautājums jārisina pēc iespējas ātrāk. Atsaucas uz aktuālo Satversmes tiesas spriedumu. Piekrīt viedoklim, ka nepieciešama politiska vienošanās.

Nolemj: ĀM virzīt atbildības noteikšanu izskatīšanai VSS.

### **5.3. Nākamā VAS 16. decembrī plkst. 10.00**

VAS protokols saskaņots elektroniski ESVIS-L sistēmā 2020. gada 9. decembrī.

Ārlietu ministrijas Valsts sekretāra vietniece Eiropas lietās

A. Kurme

Protokolēja: Gunta Ērgle-Lāce  
Ārlietu ministrijas Vispārējo un institucionālo  
jautājumu nodaļas trešā sekretāre, tel. 67015966